

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/78/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118300893
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6118300893.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne: B. Z., K.Á. XX.XX.XXXX, O. B. S., O. XXX, zastúpenej JUDr. Tomášom Čverčkom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Čajakova 5, proti žalovanému: Mesto Košice, so sídlom v Košiciach, Trieda SNP 48/A, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 7.343,28 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 22.decembra 2021 sp. zn. 15C/61/2018

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 22.decembra 2021 č.k. 15C/61/2018-455, okrem výroku I., ktorým súd konanie o zaplatenie 1.502,14 € s príslušenstvom zastavil tak, že žalobu z a m i e t a.

O d m i e t a odvolanie proti rozsudku vo výroku I., ktorým súd konanie o zaplatenie 1.502,14 € s príslušenstvom zastavil.

Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.Okresný súd Košice II (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 22.decembra 2021 č.k. 15C/61/2018-455 konanie o zaplatenie 1.502,14 € s príslušenstvom zastavil (výrok I.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 5.841,14 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 5.841,14 € od 21.05.2018 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.) a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov v rozsahu 60%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala zaplatenia sumy 7.343,28 € s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. I., zapísaných na LV č. XXXXX za obdobie od 02.07.2016 do 01.07.2018 a náhrady trov konania.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalobkyňa je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX v k. ú. I., obec: Košice - západ, okres: Košice II, parcely registra „C“, parcela č. 4010/3, o výmere 183 m², druh: trvalé trávne porasty, parcela č. XXXX/XX, o výmere 80 m², druh: zastavané plochy a nádvoría, parcela č. XXXX/XX, o výmere 272 m², druh: zastavané plochy a nádvoría, parcela č. XXXX/XX, o výmere 3604 m², druh: ostatné plochy, parcela č. XXXX/X, o výmere 61 m², druh: ostatné plochy, parcela č. XXXX/XX, o výmere 822 m², druh: ostatné plochy, v rozsahu 558 m². Žalovaný užíva predmetné parcely od roku 1957, kedy na týchto pozemkoch začal realizovať výsadbu verejnej zelene. Z predloženého LV č. XXXXX vyplýva, že parcely č. XXXX/XX a č. XXXX/XX, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoría, sú užívané ako pozemok, na ktorom

je postavená inžinierska stavba- cestná miestna a účelová komunikácia, parcely č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: ostatné plochy, sú užívané ako okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie, parcela č. XXXX/X, druh pozemku: trvalé trávne porasty, je využívaná ako pozemok, na ktorom sú lúky, lesy a pasienky trvalo porastenými trávami alebo pozemok dočasne nevyužívaný pre trvalý trávny porast, par. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X, druh pozemku: ostatné plochy, je užívaná ako pozemok, na ktorom sú skaly, svahy, rokliny, výmole, vysoké medze s krovím alebo kamením a iné plochy, ktoré neposkytujú trvalý úžitok, pričom podľa zhodného tvrdenia sporových strán tieto dve parcely tvoria príľahlé plochy k zvyšným parcelám evidovaným na LV č. XXXXX.

4. V zmysle strategického dokumentu mesta Košice- MÚSES schváleného uznesením č. 811/2013 Mestským zastupiteľstvom (č.l. 332 spisu) je táto lokalita špecifikovaná ako Mestské biocentrum regionálneho významu BC- RM.

5. Odbor výstavby Obvodného národného výboru č. Výst. 2224-a-1985-Bk zo dňa 15.03.1985 vydal rozhodnutie o využití územia pre Borovicový háj v lokalite Košice- Západ so stanovením podmienok (čl. 438). V rozhodnutí bolo konštatované, že zmena využitia územia vyhovuje obecným technickým požiadavkám na stavbu stanovenou vyhláškou č. 83/1946 Zb.. Z pracovného rokovania ohľadom územného rozhodnutia akcie „Borovicový háj v lokalite Košice- Západ“, konaného dňa 08.03.1985 na odbore výstavby vyplývajú pripomienky hlavného architekta k predloženému riešeniu sadovníckej úpravy na úrovni VP- pre lokalitu Borovicový háj za Popradskou cestou, stanovisko odboru MHODaP ObNV Košice II a vyjadrenie ZaSP, ktorý uviedol, že v rámci budovania zelene mesta Košíc uvažuje sa s prebudovaním hája nad Popradskou cestou na obvodový park pre Košice. Tento zámer je zosúladený s generelom zelene mesta Košíc a jeho realizáciu podporuje. Po majetkovo-právnom vysporiadaní a výstavbe parku zabezpečia jeho spravovanie a údržbu.

6. Na základe hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku zo dňa 10.11.1987 prešiel Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha k. ú. Košice- Západ v obstarávacej cene 398.054 Sk zo správy Záhradnícky a sad. podnik mesta Košíc na Záhradnícky a sad. podnik mesta Košice- Správa verejnej zelene Košice. Dôvodom prevodu správy je úprava Borovicového hája na obvodový park, ktorý bude prevádzkať preberajúci. Majetok bol prevedený ku dňu 30.11.1987.

7. Dňa 03.05.2004 na základe Protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov, v zmysle zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (čl. 441) odovzdala Správa mestskej zelene v Košiciach, so sídlom Rastislavova 79, 040 01 Košice preberajúcej Mestu Košice, so sídlom Tr. SNP 48/A, 040 11 Košice nehnuteľnosti, okrem iného Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha, k. ú. Košice- Západ s prechodom vlastníctva ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí k 01.05.1991. Prílohou č. 7 protokolu bola inventárna a technická karta budovy s názvom Borovicový háj- rozloha 11,4245 ha.

8. Súd z jeho činnosti (napr. rozsudok sp. zn. 16C/52/2016) zistil, že z pracovného rokovania Magistrátu Mesta Košice dňa 30.10.1996 vyplynulo, že Borovicový háj vznikol po r.1960 jeho vysadením s tým, že majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov nebolo vykonané. Vlastníci pozemkov chceli svoje vlastnícke právo realizovať a žiadali, aby územie bolo určené na individuálnu bytovú výstavbu. Z tohto dôvodu ÚHA mesta Košice v r.1993 „navrhol“ zmenu územného plánu z verejnej zelene na zmiešanú funkciu a to občiansku bytovú výstavbu a verejnú zeleň. Mestské zastupiteľstvo však zmenu územného plánu neschválilo. Úrad životného prostredia Košice na základe vyžiadania podkladov ÚHA vydal v marci 1996 stanovisko, v ktorom jednoznačne trval na zachovaní Borovicového hája ako biocentra. Na tomto pracovnom rokovaní všetci dotknutí vlastníci pozemkov žiadali o majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov v ich vlastníctve v alternatívach finančného vysporiadania v cene stavebného pozemku, zámeny pozemkov za stavebné pozemky alebo uzavretie nájomných zmlúv na užívanie týchto pozemkov so zachovaním jestvujúcich vlastníckych práv. Listom zo dňa 14.03.1997, adresovaným riaditeľovi Magistrátu Mesta Košice, žiadal jeden z vlastníkov o poskytnutie informácie, v akom štádiu sa nachádza majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov a aké konkrétne kroky v tejto veci podnikol magistrát. Listom zo dňa 01.04.1997 magistrát oznámil, že problematika týkajúca sa riešenia majetkovoprávneho vysporiadania pozemkov v „Borovicovom háji“ po prejednaní na pracovnom rokovaní dňa 30.10.1996 bola predmetom viacerých jednaní, na ktorých však neboli prijaté jednoznačné závery, bude však potrebné brať do úvahy oprávnené záujmy mesta, t. j. zachovanie Borovicového hája ako biocentra, ako aj záujmy jednotlivých zúčastnených vlastníkov. Z tohto písomného vyjadrenia

vyplývalo, že na základe rozhodnutia bývalého Úradu životného prostredia Košice má byť Borovicový háj zachovaný ako biokoridor. Do úvahy preto prichádza iba návrh na uzatvorenie nájomných vzťahov k pozemkom, vlastníctvo ktorých ostane zachované. Listom zo dňa 13.05.1997 označeným ako Majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov v Borovicovom háji tiež oznámil, že v súlade s uznesením Mestského zastupiteľstva, ktoré neschválilo zmenu územného plánu, navrhli vlastníkom pozemkov uzatvorenie nájomných zmlúv (uvedené vyplývalo aj z listinných dôkazov predložených v súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod. sp. zn. 13C/917/1999).

9. Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Košice č. 25 o miestnom územnom systéme ekologickej stability účinné dňom 24.11.1994 medzi existujúce a navrhované biocentrá v § 3 ods. 3, bod 13 zaradil aj Borovicový háj. Žalovaný sa aj správal ako vlastník verejnej zelene „Borovicový háj“, o čom svedčí aj jeho list zo dňa 15.10.2009, číslo A/2009/14990, adresovaný Správe katastra Košice, ktorým žiadal o zápis vecného bremena k niektorým pozemkom v jeho prospech, pričom obsahom tohto práva mala byť povinnosť vlastníkov pozemkov nachádzajúcich sa pod verejnou zeleňou strieť údržbu a užívanie pozemkov mestom Košice a jeho správcami v rozsahu a spôsobom potrebným na zabezpečenie činnosti pri udržiavaní, ochrane a zveľaďovaní verejnej zelene. Dôvodil, že verejnú zeleň „Borovicový háj“ mu odovzdala Správa mestskej zelene v Košiciach protokolom zo dňa 03.05.2004.

10. Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Košice č. 2/1991 o zakladaní, údržbe a ochrane verejnej zelene bolo napadnuté protestom prokurátora, nakoľko boli zistené porušenia ustanovení jednotlivých tam špecifikovaných zákonov, v ktorom prokurátor konštatoval, že dochádza k neprípustnému zasahovaniu do výkonu užívacích práv vlastníkov spojených s vlastníckym právom k nehnuteľnostiam. Mesto Košice nedovoľuje zasahovať do vlastníckeho práva fyzických a právnických osôb a v neprípustnej miere určuje ako majú užívať a disponovať so svojim súkromným majetkom ohľadom údržby a správy verejnej zelene. Ak Mesto chce dodržiavať povinnosti upravené v § 4 VZN pri tvorbe, údržbe a správe zelene, nič mu v tom nebráni, naopak mesto je povinné v zmysle ust. § 4 ods. 3, písm. g) zákona o obecnom zriadení zabezpečiť údržbu a správu verejnej zelene, čo nie je nutné riešiť vydaním VZN. Je neprípustné, aby v § 4 VZN zakotvené povinnosti boli platné a záväzné aj pre subjekty odlišné od mesta Košice. Mesto Košice prekročilo svoju normotvornú právomoc. Následne toto VZN bolo zrušené uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 797/2023 na svojom 22. rokovaní dňa 16.12.2013. Uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 811 zo dňa 16.12.2013 bol schválený Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (MÚSES). Z listiny zo dňa 18.03.2016 označenej ako Pozvánka vyplýva, že dňa 06.04.2016 sa malo uskutočniť pracovné rokovanie za účelom začatia procesu tvorby vzájomnej dohody medzi Mestom Košice s vlastníkami, resp. spoluvlastníkmi pozemkov o obojstranne prijateľnom funkčnom využití pozemkov, s cieľom zachovania maximálneho podielu existujúcej vzrastlej zelene na pozemkoch, ako súčasť zelenej infraštruktúry Mesta Košice. Uznesením Mestského zastupiteľstva z XV. zasadnutia zo dňa 24.04.2017 pod č. 745 bolo schválené riešenie odkúpenia lokality Borovicový háj s finančným dopadom na rozpočet mesta, so schválením splátkového kalendára rozloženého na niekoľko rokov. Z uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach z XVIII. zasadnutia zo dňa 11.12.2017 pod č. 973 bola schválená kúpa pozemkov v lokalite Borovicový háj za kúpnu cenu 69,61 €/m².

11. Právne vec posúdil podľa ust. § 1, § 2 ods. 1,2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1,2 zák. č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky (ďalej len zákon č. 66/2009 Z.z.), § 151n ods. 1, § 151o, § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), článku 20 ods. 1 vety druhej, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

12. Súd konštatoval, že vo vzťahu k pozemkom parcela č. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere 80 m², parcela č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha o výmere 272 m², spôsob využitia pozemku - 22 pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť, ako aj parcely k nim prirahým, parcela č. XXXX/X o výmere 183 m², druh pozemku trvale trávny porasty, parcela č. XXXX/X o výmere 61 m², druh pozemku ostatné plochy sa vzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z. Uvedený zákon sa podľa názoru súdu vzťahuje aj na parcelu č. XXXX/XX a č. XXXX/XX, pri ktorých ide o pozemky, na ktorých sa nachádza okresná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie (spôsob využitia 29). Súd konštatoval, že uvedený zákon rieši usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce

alebo vyššie územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov vrátane príľahlej plochy, ktorá svojim umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (§ 1 ods. 1 citovaného zákona). Ostatné typy verejnej zelene sú upravené v ods. 2 § 1 citovaného zákona. Z uvedeného vyplýva, že na vyššie uvedené pozemky žalobkyne sa vzťahuje uvedený zákon, nakoľko sa na nich nachádza verejná zeleň. Rovnako bola splnená druhá podmienka, a to, že daná lokalita prešla do vlastníctva mesta na základe delimitačného protokolu o prechode vlastníctva majetkových práv a záväzkov zo dňa 03.05.2004 zo správy Mestskej zelene Košice s účinnosťou k 01.05.1991.

13. Súd uzavrel, že medzi stranami nebolo sporné, či žalobkyni patrí náhrada. Spornou skutočnosťou bolo, či sa jedná o náhradu jednorazovú alebo opakovanú. Súd poukázal na to, že citovaný zákon nadobudol účinnosť dňa 01.07.2009 a odvtedy neboli usporiadané majetkové vzťahy Mesta Košice ako oprávneného z vecného bremena so žalobkyňou. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že snahy o usporiadanie týchto vzťahov boli intenzívne vyvíjané ešte pred účinnosťou daného zákona, keď prebiehali viaceré pracovné rokovania, na ktorých sa zúčastňovali aj vlastníci dotknutých pozemkov. Prvotnými návrhmi na vyriešenie situácie bolo finančné vysporiadanie v cene stavebného pozemku. Neskôr sa spôsob úpravy ustálil na uzatváranie nájomných zmlúv, ani k uvedenému však nedošlo, a to ani po zriadení zákonného vecného bremena. Mesto Košice riešilo túto situáciu len s niektorým vlastníkmi, a to odkúpením pozemkov. Uznesením mestského zastupiteľstva z XV. zasadnutia zo dňa 24.04.2017 pod č. 745 bolo schválené riešenie odkúpenia lokality Borovicový háj s finančným dopadom na rozpočet mesta so schválením splátkového kalendára rozloženého na niekoľko rokov. Bola schválená kúpa pozemkov v lokalite Borovicový háj na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Košiciach, čo vyplýva z uznesenia z XVIII. zasadnutia zo dňa 11.12.2017 pod č. 973. Aj napriek uvedeným skutočnostiam k usporiadaniu vzťahov so žalobkyňou nedošlo. Súd konštatoval, že mesto naďalej ostáva nečinné a zákon nestanovuje dobu, dokedy sa má s vlastníkmi pozemkov vysporiadať. Súd prvej inštancie poukázal na to, že zákon ani nerieši otázku finančnej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, avšak súdnou praxou daného súdu a Krajského súdu v Košiciach bolo postupne ustálené, že vlastníkovi pozemku patrí opakujúca sa náhrada vo výške obvyklého nájomného. Žalobkyňa síce oprela svoj nárok o vydanie bezdôvodného obohatenia, avšak súd zdôraznil, že vecné bremeno zaťažilo žalobkyňu zo zákona č. 66/2009 Z.z. a žalovaný je zo zákona oprávneným z tohto vecného bremena, preto nemôže ísť o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Napriek skutočnosti, že žalovaný poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019 v zmysle ktorých prislúcha oprávnenému z vecného bremena jednorazová náhrada a vzniesol námietku premlčania, súd prvej inštancie poukázal na rozdielnosť účelu zákona č. 66/2009 Z.z. a zákona č. 182/1993 Z.z., pričom zásadný rozdiel medzi týmito zákonmi je v tom, že vlastník pozemku pod stavbou podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu len do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území, pričom pozemkové úpravy podľa zákona č. 330/1991 Zb. majú byť konečným spôsobom majetkovo právneho usporiadania pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky podľa osobitných predpisov. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva dočasnosť vzniknutého vecného bremena, na rozdiel od zákona č. 182/1993 Z.z., kde sa jedná o vecné bremeno ako trvalé a konečné riešenie usporiadania majetkovo právnych vzťahov vlastníkov bytov a nebytových priestorov k pozemku pod danou stavbou. K názoru súdu prvej inštancie ohľadne opakovanej náhrady súd poukázal na to, že je potrebné prihliadnuť na dôsledok, aký táto úprava vyvolala u vlastníka nehnuteľnosti ako osoby z takéhoto vecného bremena povinnej. Nespochybniteľne ho v konečnom dôsledku obmedzuje prípadne úplne vylučuje z užívania nehnuteľnosti, keďže ju nemôže držať, užívať a nakladať a s týmto obmedzovaním, ktoré je v jeho neprospech, nie je spojená žiadna náprava a ani možnosť tento stav zmierniť. Uvedená skutočnosť nastala tak, ako to vyplýva z povahy zákonných vecných bremien bez jeho súhlasu a jej riešenie je ponechané výlučne na vôli subjektu z tohto vecného bremena oprávneného, teda žalovaného.

14. Čo sa týka výšky priznanej finančnej náhrady súd ustálil túto výšku ako obvyklé nájomné, pričom vychádzajúc zo znaleckých posudkov, ktoré boli v rámci sporu predložené, za nízku považoval hodnotu ročného nájomného, ku ktorej dospel Inštitút súdneho inžinierstva v znaleckom posudku č. 9/2018, ak ustálil výšku ročného nájomného pozemkov na 2,749 €/m² za rok 2018 a 2,674 €/m² za rok 2017 a dobu návratnosti použil hodnotu 30 rokov. Za nadhodnotenú súd považoval sumu určenú znaleckým posudkom č. 15 a znaleckým posudkom č. 37/2018 predloženými žalobkyňou (6,580 €/m² a 6,484 €/m²), kde bola stanovená doba návratnosti 15 rokov. Súd konštatoval, že po čiastočnom späťvzťatí žaloby výška ročného nájomu uplatnená žalobkyňou predstavovala sumu 5,234 €/m², ktorú súd považoval

za primeranú, pričom predmetná výška bola súdmi priznávaná aj v obdobných konaniach, na ktoré poukazovala žalobkyňa. Súd teda považoval základ nároku za daný, nakoľko užívaním pozemkov žalobkyne, na ktorých sa nachádza inžinierska stavba žalovaného ako aj verejná zeleň a príslušné pozemky, patrí žalobkyni náhrada za nútené obmedzenie jej vlastníckeho práva, pričom výšku nároku súd ustálil výpočtom tak, že vychádzal zo sumy 5,234 € za 1 m², čo pri výmere 558 m² predstavuje sumu 2.920,75 € ročne (5,234 € x 558 m²) čo za obdobie od 02.07.2016 do 01.07.2018 činí sumu 5.841,14 € (779,17 € x 2), ktorú sumu je povinný žalovaný zaplatiť žalobkyni, o čom súd rozhodol vo výroku I. tohto rozsudku (správne výroku II. pozn. odvolacieho súdu).

15. O príslušenstve súd rozhodol podľa ust. § 517 ods. 1 OZ, § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. a § 563 OZ, pričom uviedol, že žalobkyňa vyzvala žalovaného na plnenie výzvou zo dňa 17.05.2018 s lehotou na plnenie 3 dni od doručenia, pričom žalovaný výzvu prevzal 17.05.2018, lehota na plnenie mu uplynula dňom 20.05.2018 a teda dňom 21.05.2018 sa dostal do omeškania s plnením. Ku dňu 21.05.2018 činila základná úroková sadzba ECB 0% zvýšená o päť percentuálnych bodov, preto súd priznal žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5% ročne od 21.05.2018 do zaplatenia z priznanej sumy.

16. Zároveň s poukazom na § 145 ods. 2 v spojení s § 146 ods. 1 CSP súd čiastočne zastavil konanie vo výške 1.502,14 € s príslušenstvom na základe čiastočného späťvzatia žaloby (výrok I.).

17. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 o 1 a § 263 ods. 1 CSP a na základe úspechu v spore priznal žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 60% proti žalovanému. Neúspech žalobkyne spočíval v sume 1.502,14 €, čo predstavuje 20% a jej úspech predstavuje suma 5.841,14 €, čo je 80%. Zároveň súd nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

18. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

19. Konštatoval, že súd priznal žalobkyni nárok vo forme opakujúceho sa plnenia a nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že vychádzajúc zo zákona č. 66/2009 Z.z. pri posudzovaní náhrady za vecné bremeno je dôvodné priznanie jednorazovej náhrady, na podporu svojej argumentácie, ktorej predložil rozhodnutia najvyššieho súdu. Súd prvej inštancie poukázal na zásadný rozdiel medzi právnou úpravou vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. a zákona č. 182/1993 Z.z., pričom s touto argumentáciou sa žalovaný nestotožnil. Aj keď v dôvodovej správe k danému zákonu bolo uvedené, že vecné bremeno vzniknuté na základe predmetného zákona nezakladá vlastnícke právo a nie je definitívnym riešením, dočasnosť samotného vecného bremena je prinajmenšom relatívna. Ak by totiž k sporným pozemkom nedošlo z akéhokoľvek dôvodu k vykonaniu pozemkových úprav, vecné bremeno by nikdy nezaniklo. Zákon pritom povinnosť vykonania pozemkových úprav neustanovuje. Ani v zákone č. 182/1993 Z.z. nie je trvanie vecného bremena nijako obmedzené, neznamena, že týmto zákonom zriadené vecné bremeno nemôže v budúcnosti zaniknúť. Stotožnil sa so závermi rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019.

20. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že na daný prípad sa nevzťahuje zákon č. 66/2009 Z.z., nakoľko na danom území nie sú žiadne stavby ani verejná zeleň, ale miestny územný systém ekologickej stability (ďalej len MÚSES), pričom poukázala na to, že lokalita Borovicového hája nikdy nebola stavbou, žalovaný do dnešného dňa nepredložil žiadne stavebné alebo iné povolenie (kolaudačné rozhodnutie), v dôsledku ktorého by sa dalo považovať dané územie za stavbu. Napokon to konštatoval aj súd vo svojom rozhodnutí v bode 13. Napriek tomu v bode 45. si súd už odporuje a uvádza, že v danom prípade sa jedná o lokalitu, na ktorej je verejná zeleň. Súd sa teda na jednej strane stotožnil s argumentáciou žalobcu (bod 13), ale aj žalovaného, že na danú lokalitu Borovicového hája nebolo vydané žiadne stavebné ani iné povolenie, na druhej strane však priznáva, že lokalita Borovicového hája je stavbou ako park. Žalobkyňa uviedla, že v lokalite Borovicového hája nikdy neprešli pozemky a už nie žiadne stavby na obec resp. Mesto Košice, ani žiadne stavby resp. ani park nebol povolený podľa platných právnych predpisov. Taktiež lokalita Borovicového hája nie je verejná zeleň, ako sa to snaží prezentovať žalovaný, ale je to MÚSES, Miestny územný systém ekologickej stability, čoho dôkazom je aj uznesenie č. 811/2013 MZ zo dňa 19.12.2013. MÚSES bol pritom schválený v máji 1995 resp. 1996, čo je napokon zachytené aj v rozsudku Okresného súdu Košice II na strane 8 bod 22. O tom, že lokalita Borovicového hája nie je verejná zeleň, svedčí aj protest OP Košice k

užívaniu verejného priestranstva zo strany Mesta Košice ako aj zrušenie VZN o zakladaní verejnej zelene v lokalite Borovicového hája, a naopak zriadenie MÚSESu, ktoré predložila do konania v podaní zo dňa 11.03.2019. Z protestu prokurátora vyplýva, že zeleň môže byť zo strany mesta predmetom úpravy len pokiaľ sa jedná o zeleň verejne prístupnú, a zároveň na pozemkoch vo vlastníctve alebo v správe mesta. Z dôvodu absencie stanovenia týchto podmienok je predmetom úpravy v dnešnej dobe VZN aj zeleň v okolí zariadení súkromného charakteru. Vzhľadom na nesprávne, nepresne a neurčito vymedzenú definíciu zelene mesta je zrejme, že objektom regulácie zo strany mesta sa stali aj vlastníci súkromných nehnuteľností so zeleňou na území mesta, a teda je tu zrejme snaha regulovať aj občianskoprávne vzťahy, ktoré regulácii mesta jednoznačne nepodliehajú. Z týchto dôvodov sú potom v rozpore so zákonom všetky tie ustanovenia VZN, v ktorých upravuje práva a povinnosti adresátov noriem vo vzťahu len k zeleni bez zohľadnenia vlastníckeho vzťahu k nehnuteľnosti, na ktorej sa zeleň nachádza. S poukazom na stranu 3 protestu žalovaná uviedla, že predmetom úpravy zo strany mesta môže byť len zeleň na verejných priestranstvách vo vlastníctve alebo správe Mesta, ktoré sú voľne prístupné verejnosti a nie zeleň na nehnuteľnostiach, ktoré sú vo vlastníctve subjektov odlišných od Mesta Košice. Z uvedeného je zrejme, že aj VZN, ktorým sa schválil územný plán mesta, ktorý stanovuje pojem verejná zeleň na území Borovicového hája je v rozpore so zákonom, pretože Mesto Košice prekročilo svoju normotvornú právomoc danú mu článkom 67 a 71 ods. 2 Ústavy SR, a preto konalo v rozpore s článkom 2 ods. 3 Ústavy SR ako aj § 6 ods. 1 Zákona o obecnom zriadení. V dôsledku protestu prokurátora došlo k zrušeniu VZN o zakladaní verejnej zelene v lokalite Borovicového hája, a naopak k zriadeniu MÚSESu. Následne žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/52/2009 a rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Odo/1253/2005 a sp.zn. 33Odo/1253/2005, z ktorých vyplývalo, že vlastníčok pozemku má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia užívaním pozemkov vlastnícky nepatriacich obci. Žalobkyňa podotkla, že aj keď súd rozhodol, že nemá nárok titulom bezdôvodného obohatenia ale titulom vecného bremena, nestotožňuje sa s názorom súdu, aj keď odvolanie nepodala, pretože žalobkyňa bol nárok priznaný hoci iným titulom a má za to, že nárok mal byť priznaný v plnej výške, avšak titulom bezdôvodného obohatenia tak, ako na to poukázala vyššie. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby odvolací súd odvolanie žalovaného odmietol a žalovaného zaviazal na úhradu trov konania, alebo zmenil a rozhodol, že žalobcovi vznikol nárok titulom bezdôvodného obohatenia.

21. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené dňa 22.02.2022.

22. Odvolací súd pred prejednaním odvolania vyzval žalobkyňu a žalovaného v zmysle ustanovenia § 382 CSP, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovení § 100 ods. 1,2, § 101 Občianskeho zákonníka, ktoré pri doterajšom rozhodovaní neboli použité a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

23. Žalobkyňa vo vyjadrení k možnému použitiu vyššie uvedených zákonných ustanovení uviedla, že pozemky, ktoré sú predmetom žaloby a verejná zeleň nikdy neprešla do vlastníctva obce zo strany štátu, čo je nevyhnutnou podmienkou naplnenia zák. č. 66/2009 Z.z., pričom poukázala na ust. § 1 ods. 1 cit. zákona a ust. §1 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb.. Poznamenala, že majetok bol iba v správe Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košice (rozhodnutie z 15.03.1985), inventárna a technická karta budovy z 18.01.1988, Správa mestskej zelene v Košiciach (hospodárska zmluva z 10.11.1987) a Mesto Košice (protokol z 03.05.2004). Ak by konajúci súd posúdil otázku bezdôvodného obohatenia ako správnu, k premlčaniu nedošlo.

24. Žalovaný na výzvu odvolacieho súdu uviedol, že nárok uplatnený žalobou je potrebné právne posúdiť ako nárok na jednorazovú finančnú náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno, a preto zotrúva na vznesenej námietke premlčania a má za to, že nárok sa premlčuje v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula dňa 01.07.2012.

25. Vyjadrenie žalobkyne a žalovaného bolo stranám sporu navzájom na vedomie doručené dňa 20.06.2022.

26. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je (čiastočne) dôvodné.

27. V prejednávanej spore neboli splnené podmienky ani na potvrdenie rozsudku, ani na jeho zrušenie, preto odvolací súd rozsudok okrem výroku I. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia (§ 388 CSP).

28. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 13.09.2022 o 09.45 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 06.09.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

29. Žalovaný v odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

30. Odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci je vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

Podstatou odvolacích námietok žalovaného bolo nesprávne právne posúdenie priznanej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva podľa zák. č. 66/2009 Z.z., keď súd prvej inštancie priznal žalobkyni náhradu vo forme opakujúceho plnenia a neposúdil jej nárok ako nárok na jednorazovú náhradu, pričom zároveň neprihliadol na vznesenú námietku premlčania.

31. Súd prvej inštancie poukázal na rozdielnosť účelu zák. č. 66/2009 Z.z. a zák. č. 182/1993 Z.z., o ktorý sa oprel NS SR v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo 194/2018 a sp. zn. 8Cdo 17/2019, pričom vychádzal z úvahy, že zásadný rozdiel medzi obidvoma úpravami vecného bremena je v tom, že vlastnícku pozemku pod stavbou podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu len do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území, pričom pozemkové úpravy podľa zákona č. 330/1991 Zb. majú byť konečným spôsobom majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky podľa osobitných predpisov, a teda, že z cit. ustanovenia vyplýva dočasnosť zákonom vzniknutého vecného bremena. Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v § 23 ods. 4 ukladá vlastnícku domu, ktorý nie je vlastníkom pozemku, na ktorom je dom postavený, usporiadať vlastníctvo k pozemku pred prvým prevodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome. Vecné bremeno vzniknuté zo zákona č. 182/1993 Z. z. je trvalým a konečným riešením usporiadania majetkovoprávných vzťahov vlastníkov bytov a nebytových priestorov k pozemku pod touto stavbou.

32. Vecné bremeno okrem toho, že môže vzniknúť písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, rozhodnutím súdu, môže vzniknúť aj priamo zo zákona (§ 151o ods. 1 OZ). Zákonom zriadené vecné bremeno je vlastnícku povinný rešpektovať v nevyhnutnej miere a v rozsahu a za obmedzenie svojho vlastníckeho práva má právo žiadať náhradu. V prípade vecných bremien zriaďovaných priamo zo zákona ide vo svojej podstate o určitý druh verejnoprávneho obmedzenia vlastnícku nehnuteľnosti.

Cieľom zák. č. 66/2009 Z.z. je vysporiadať doteraz nevysporiadané vlastnícku vzťahy k pozemkom pod stavbami, ktoré boli delimitované na obce a vyššie územné celky v rámci reformy verejnej správy. Zároveň sa upravuje spôsob usporiadania týchto pozemkov. Nesporne z neho vyplýva, že ním upravené vecné bremeno je dočasným, nie definitívnym riešením do času, kedy vlastnícku stavby vyrieši stav buď zámennou zmluvou alebo pozemkovými úpravami.

Zák. č. 66/2009 Z.z. poskytnutie náhrady vlastnícku pozemku pod stavbou v podobe náhradného pozemku však podmienil ochotou vlastnícku stavby na uzavretie zámennej zmluvy a tiež ďalšou podmienkou, ktorou je existencia pozemku vo vlastníctve vlastnícku stavby, vhodného na zámenu. Až neuplatnenie uvedeného postupu je dôvodom usporiadania pomerov k pozemku pod stavbou v rámci konania o nariadení pozemkových úprav, pričom osobou oprávnenou požiadať o nariadenie pozemkových úprav je len vlastnícku stavby, kedy sa má prihliadnuť na jeho potreby, pričom aj v rámci nariadených pozemkových úprav sa usporiadanie vlastnícku vzťahov k pozemku pod stavbou vykoná buď formou poskytnutia náhradného pozemku v obvode úprav, alebo formou finančnej náhrady, avšak len za kumulatívneho splnenia troch podmienok, ktorými je to, že a/ v obvode pozemkových úprav nie sú pozemky na účely poskytnutia náhrady, b/ ide o pozemok pod stavbou v maximálnej zákonom ustanovenej alebo nižšej výmere a c/ o usporiadanie formou finančnej náhrady požiada vlastnícku pozemku.

Ak teda zák. č. 66/2009 Z.z. nedáva vlastníčkovi pozemku žiadnu možnosť domáhať sa usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom zaťaženým zákonným vecným bremenom a ponecháva ich usporiadanie výlučne na dobrej vôli užívateľovi pozemku, úvaha súdu prvej inštancie o neexistencii práva vlastníkov pozemku na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva po dobu vopred neurčiteľnú, nemôže byť v súlade nielen s ustanoveniami Občianskeho zákonníka (§ 123, § 124, § 128 ods. 1), Listinou základných práv a slobôd (čl. 11 ods. 1), ale ani s Ústavou Slovenskej republiky (č. 20 ods. 1). Odvolací súd konštatuje, že zák. č. 66/2009 Z.z. nerieši otázku finančnej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, avšak súdnou praxou bolo postupne ustálené, že vlastníčkovi pozemku patrí opakujúca sa (nie jednorazová) náhrada vo výške obvyklého nájomného. Vychádzalo sa z doterajšej rozhodovacej činnosti vyšších súdnych autorít, ktorej základom bol nález ÚS SR PL. ÚS 42/2015 zo dňa 12.10.2016, pričom už v rozhodnutí sp. zn. III.ÚS 237/2009 sa ústavný súd priklonil k úvahám o opakovaných platbách primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia. V súlade s takto ustálenou súdnou praxou rozhodoval aj Krajský súd v Košiciach (a aj okresné sudy v obvode tohto krajského súdu).

33. Odlišné od doterajšej rozhodovacej praxe sú však závery rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.08.2019 a sp. zn. 8 Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020 (na ktoré v tomto spore poukázal žalovaný), v zmysle ktorých náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods.1 zák. 66/2009 Z.z. je jednorazová a vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, t.j. 01.07.2009, pričom sa premĺčuje v lehote 3 rokov. Tieto rozhodnutia vychádzajú z rozhodnutí NS SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.04.2016 (R 73/2016) a sp. zn. 7 Cdo/26/2014 zo dňa 24.03.2016, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a konštatovali, že v nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. 66/2009 Z.z..

34. NS SR sa v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo/17/2019 odvoláva na akceptovanie vyššie uvedenej judikatúry ústavným súdom, napr. v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012 a v rozhodnutí sp. zn. IV.ÚS 539/2020 zo dňa 28.10.2020, ktorým ústavný súd odmietol sťažnosť proti rozhodnutiu NS SR sp.zn. 2Cdo/194/2018, keď jeho závery nepovažoval za arbitrárne.

35. Aj proti rozhodnutiu NS SR sp. zn. 8 Cdo/17/2019 bola podaná ústavná sťažnosť, ktorá bola rozhodnutím ÚS SR sp. zn. III. ÚS 537/2021 zo dňa 30.09.2021 odmietnutá pri rešpektovaní princípu subsidiarity, lebo o veci sťažovateľov prebieha konanie pred všeobecnými súdmi, spor nebol právoplatne rozhodnutý.

36. Ohľadne otázky priznávania náhrady za vecné bremeno podľa zák. č. 66/2009 Z.z. rozhodovacia prax dovolacieho súdu bola obohatená o ďalšie rozhodnutia, v ktorých sa preferuje priznanie jednorazovej náhrady; jedná sa o rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 171/2021 z 27. októbra 2021 a sp. zn. 1Cdo 99/2019 z 26. januára 2022, ktoré odkazujú v tejto otázke na rozhodnutie NS SR sp. zn. 8 Cdo/17/2019, teda obe vychádzajú z jednorazovej náhrady.

37. V rozhodnutí NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 je uvedené:

„17/ Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že mu nie je známe rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré by meritórne riešilo náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z.. V tejto súvislosti však dovolací súd poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu z 26. augusta 2019, sp. zn. 2Cdo/194/2018, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal aj správnosťou vyriešenia právnej otázky „či vlastníč pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z., má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva vo forme pravidelných platieb primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia vo výške ročného úžitku, ktorý sa viaže k tej časti nehnuteľnosti, v ktorej sa vlastníctvo obmedzuje a či existuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo považovať náhradu za obmedzenie vlastníckych práv zákonným vecným bremenom podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vo forme opakujúceho sa plnenia“ (bod 35) a následne uviedol: „36. Obdobnú „dovolaciu otázku“ už najvyšší súd riešil v rozsudku z 24. marca 2015, sp. zn. 7Cdo/26/2014, ako aj v rozsudku zo 14. apríla 2016, sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“). 37. Vyslovený právny

názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z.. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. patrí totiž k tzv. legálnym (zákonným) vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a jeho povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zakotveného v zákone č. 182/1993 Z.z.. Svedčí o tom nakoniec aj ich zhodná zákonná konštrukcia. 38. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkovi stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. 39. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania úprav v príslušnom katastrálnom území. 40. Uvedené ustanovenia označili oprávnenie obcí a vyšších územných celkov držať a užívať pozemky pod stavbami, ktoré sú v ich vlastníctve, ako vecné bremeno a v poznámkach pod čiarou odkazuje na § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Ide však o verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva, pretože oprávnenie držať a užívať pozemok neprislúcha konkrétnej osobe, ale druhovo vymedzenému subjektu - obci alebo vyššiemu územnému celku a obmedzenie vlastníckeho práva je odôvodnené verejným záujmom. Stavbami sú predovšetkým cestné komunikácie, materské školy, cintoríny, parky a ďalšie všeobecne prospešné zariadenia, ktoré boli vybudované pred rokom 1989. Zriadenie vecného bremena predstavuje spôsob, ako vyriešiť dlhodobu neusporiadanú vzťahy k pozemkom vo vlastníctve iných osôb, na ktorých sa nachádzajú povolené stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve štátu a podľa osobitných predpisov prešli na obce a vyššie územné celky. Ide o nedoriešené právne vzťahy z predchádzajúceho spoločenského režimu a zákonodarca prijatím zákona č. 66/2009 Z.z. ustanovil mechanizmy, akými možno usporiadať medzery vo vlastníckych vzťahoch. 41. Tak ako zákon č. 182/1993 Z.z., ani zákon č. 66/2009 Z.z. expressis verbis neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však vo svojom rozhodnutí, sp. zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď zákon č. 182/1993 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné, aby vychádzal z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd už skôr uzavrel, že pri nedostatku právnej úpravy možno náhradu za vzniknuté bremeno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov, príkazom na ochranu základných práv a slobôd, teda aj zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/89/2008). 42. I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je primeraná náhrada namieste. Všeobecné súdy vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti plne rešpektujú, že vlastníkom pod stavbami patriacimi obci alebo vyššiemu územnému celku patrí primeraná náhrada podľa všeobecných zásad upravujúcich inštitút vecného bremena determinovaná proporčialitou a vyvažovaním hodnoty vlastníckeho práva a hodnoty verejného záujmu (rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/134/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/198/2014, uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4MCdo 2/2014). 43. Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z.. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov“.

38. Zákon č. 66/2009 Z. z. nerieši formu náhrady za zákonom zriadené vecné bremeno. V súlade s čl. 20 ods. 4 ústavy upravuje právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva OZ v § 128 tak, že vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu. Odvolací súd sa prikláňa k názoru, že ak zákon č. 66/2009 Z. z. vlastníkovi stavby neurčuje žiadnu lehotu na usporiadanie majetkovoprávných vzťahov k pozemku a nenúti vlastníka stavby podať v konkrétnej lehote návrh na začatie konania o

pozemkových úpravách a povinnosť vlastníka strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vlastníkom stavby trvá podľa § 4 ods. 2 až do vykonania pozemkových úprav, patrí vlastníkovi pozemku náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva vo forme opakujúceho sa plnenia za konkrétny časový úsek od obmedzenia vlastníckeho práva až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a § 3 zákona č. 66/2009 Z. z.. Bolo by nespravodlivé od vlastníka pozemku požadovať, aby po vopred neurčenú dobu trpel obmedzenie svojho vlastníckeho práva, a to bez náhrady alebo za neadekvátnu náhradu. Napriek tomuto názoru odvolací súd rešpektuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, ktorá je založená na priznávaní jednorazovej náhrady.

39. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017).

40. S prihliadnutím na vývoj rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odvolací súd konštatuje, že v prípade náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva podľa zák. č. 66/2009 Z.z. patrí žalobkyni jednorazová náhrada.

41. Odvolací súd teda dospel k záveru, že v prejednávanej veci uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP bol naplnený, lebo súd síce správne aplikoval zák. č. 66/2009 Z.z. na zistený skutkový stav, avšak ho nesprávne vyložil, ak dospel k právnomu záveru, že za nútené obmedzenie vlastníckeho práva prináleží opakovaná náhrada.

42. Na základe uvedených skutočností, pri priznaní jednorazovej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva bolo nevyhnutné posúdiť žalovaným vznesenú námietku premlčania.

43. Podľa ust. § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

44. Podľa ust. § 100 ods. 2 OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

45. Podľa ust. § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

46. Vychádzajúc z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 8/2016 je uverejnené rozhodnutie najvyššieho súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré rieši nárok na finančnú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., pričom na tento nárok má právo iba pôvodný vlastník pozemku, v súdnom konaní ho môže úspešne uplatniť iba v zákonom stanovenej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť od účinnosti tohto zákona. Aj podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. takisto zo zákona vzniká aj vlastníkovi pozemku povinnosť strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a to do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Vlastníci predmetných pozemkov si mohli uplatniť náhradu za uvedené vecné bremeno, avšak len v zákonom stanovenej lehote, a to do troch rokov (§ 101 OZ) od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 1. septembra 2009 (do 01. septembra 2012). Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva žalobou doručenou súdu dňa 02.07.2018, teda po uplynutí stanovenej lehoty, preto odvolací súd prihliadol na žalovaným vznesenú námietku premlčania, a žalobu žalobkyne v rozsahu 5.841,14 € s príslušenstvom z dôvodu premlčania zamietol.

47. Žalobkyňa sa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného nestotožnila s aplikáciou zák. č. 66/2009 Z.z. na prejednávany prípad aj keď odvolanie nepodala, pretože žalobkyni bol nárok priznaný hoci iným titulom a má za to, že nárok mal byť priznaný v plnej výške, avšak titulom bezdôvodného obohatenia.

48. K právnomu posúdeniu sporu súdom prvej inštancie a k aplikácii zák. č. 66/2009 Z.z. odvolací súd dopĺňa, že vecne správne postupoval súd prvej inštancie, ak na prejednávany spor aplikoval citovaný zákon.

49. Podľa ust. § 1 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z., tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou").

50. Podľa ust. § 1 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z., tento zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený cintorín, okrem pozemkov vo vlastníctve cirkví, športový areál alebo verejná zeleň, ak tento cintorín, športový areál alebo verejná zeleň prešli do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu.

51. Podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z., ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

52. Podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z.z., vlastník pozemku pod stavbou je povinný strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

53. Súd prvej inštancie venoval náležitú pozornosť spôsobu využitia pozemkov evidovaných na LV č. XXXXX, k. ú. I., ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne a súčasne sú predmetom sporu. Ustálil, že v prípade parcely č. parc. č. XXXX/XX, druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, a parc. č. XXXX/XX druh pozemku zastavaná plocha je spôsob využitia pozemku 22- pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba- cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasť, pričom parc. č. XXXX/X, druh pozemku trvalé trávne porasty a par. č. XXXX/X, druh pozemku ostatné plochy sú príľahlým pozemkom k uvedeným parcelám, uvedené vyplynulo aj zo zhodného prednesu strán sporu. Na uvedené parcely sa preto vzťahuje zák. č. 66/2009 Z.z., nakoľko sa na nich nachádzajú stavby, ktoré vrátane príľahlej plochy prešli vo vlastníctva obce podľa osobitného predpisu. V prípade parc. č. XXXX/XX, druh pozemku ostatné plochy a par. č. XXXX/XX, druh pozemku ostatné plochy, spôsob ich využitia 29 súd zistil, že ide o pozemky, na ktorých sa nachádza okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využívanie, a teda aj na tieto parcely sa vzťahuje citovaný zákon.

54. Z listín tvoriacich obsah súdneho spisu a zo zhodných tvrdení strán sporu vyplynulo, že predmetné parcely žalovaný dlhodobo (od roku 1957) využíva, keď na týchto pozemkoch začal realizovať výsadbu verejnej zelene označovanej ako „Borovicový háj“. Správou národného majetku „Borovicový háj“ bol poverený Záhradnícky a sad. podnik mesta Košíc, ktorý správu ku dňu 30.11.1987 odovzdal Záhradníckemu a sad. podniku mesta Košíc - Správa verejnej zelene Košice; uvedené vyplynulo z Hospodárskej zmluvy o prevode správy národného majetku zo dňa 10.11.1987 (čl. 440). Ku dňu účinnosti zák. č. 138/1991 Zb. právo hospodárenia k predmetnému nehnuteľnému majetku preukázal Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice, pričom delimitačným protokolom zo dňa 28.06.1991 tento majetok bol odovzdaný Správe mestskej zelene v Košiciach, ktorá bola zriadená na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 7/B zo dňa 14.mája 1991 ako rozpočtová organizácia mesta; uvedené vyplynulo z protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov, v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí zo dňa 03.05.2004 (čl. 441). Z uvedeného vyplýva, že bola splnená podmienka uvedená v ust. § 1 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z.z., a to, že cit. zákon sa vzťahuje aj na

usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je verejná zeleň, nakoľko táto prešla do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu, ktorým je zák. č. 138/1991 Zb..

55. Pokiaľ žalobkyňa s poukazom na protest prokurátora uviedla, že danú lokalitu nemožno označiť ako verejnú zeleň, pričom v dôsledku protestu prokurátora bolo zrušené uznesenie č. 2/1991 z 19.12.1991 o zakladaní, údržbe a ochrane zelene, odvolací súd poznamenáva, že zák. č. 66/2009 Z.z. nedefinuje pojem verejná zeleň.

56. V proteste prokurátora bolo namietané definovanie pojmu verejná zeleň v rámci VZN, pričom však nemožno poprieť fakt, že daná lokalita je zeleňou vo vlastníctve mesta a je prístupnou verejnosti.

57. Jedine zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v ust. § 47 ods. 5 špecifikuje pojem verejná zeleň nasledovne: „ustanovenie odseku 4 písm. a) sa nepoužije, ak drevina rastie na území s druhým alebo tretím stupňom ochrany, na cintorínoch, v zastavanom území obce na miestach voľne prístupných verejnosti (ďalej len "verejná zeleň") alebo na ornej pôde ako solitér, stromoradie, skupina stromov alebo súčasť terasy alebo medze“, z čoho možno vyvodíť, že daná lokalita spĺňa charakter verejnej zelene.

58. Charakter zelene a miesta voľne prístupného verejnosti ohľadne danej lokality vyplýva aj z dokumentu Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (ďalej MÚSES). Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES) z r. 2013, ktorý bol schválený uznesením z XXII. rokovania Mestského zastupiteľstva v Košiciach zo dňa 16.12.2013 pod č. 811 (čl. 332), patrí medzi dokumentáciu ochrany prírody a krajiny. Pre územie Košíc bol územný systém ekologickej stability na miestnej úrovni po prvýkrát spracovaný ako Lokálny územný systém ekologickej stability mesta Košice (LÚSES) v roku 1992 a na základe spracovaných analýz bolo v rámci aglomerácie Košíc vyčlenených 59 lokálnych biocentier a 135 lokálnych biokoridorov. V roku 2006 bol spracovaný Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (MÚSES) a v ňom bolo v rámci aglomerácie Košíc vyčlenených 11 biocentier mestskej regionálnej úrovne, 36 biocentier miestnej úrovne, 3 biokoridory mestskej regionálnej úrovne, 118 biokoridorov miestnej úrovne a 44 interakčných prvkov. Prvý Regionálny územný systém ekologickej stability mesta Košice (RÚSES) bol spracovaný v roku 1995 a dokumentácia tohto RÚSES bola s malými úpravami prevzatá aj do Územného plánu veľkého územného celku Košického kraja (ÚPN VÚC), spracovaného v roku 1998 (zmeny a doplnky roku 2004, 2009). RÚSES mesta Košice bol aktualizovaný, súčasne s aktualizáciou LÚSES v roku 2006 a samostatne v roku 2010. Dokumentácia predloženého MÚSES predstavuje aktualizáciu MÚSES mesta Košice z roku 2006, s rešpektovaním vyčlenených biocentier a biokoridorov vyššieho stupňa z aktualizovaných RÚSES mesta Košice z rokov 2006 a 2010 (MÚSES, r. 2013). Z MÚSES vyplynulo, že už od roku 1995 je lokalita Borovicového lesíka nad Popradskou ul. považovaná za biocentrum (str. 88) na mestskej regionálnej úrovni (BC-R (M) str.101 a zároveň súčasť biokoridoru mestského regionálneho významu (BK-R (M) Čičkovský potok - BC-R(M) Borovicový lesík nad Popradskou ul. - BC-R(M) Park na Žriedlovej ul. - BC_R(M) Mestský park - Mlynský náhon - Hornád (str. 113).

59. Z uvedeného vyplýva, že aj keď VZN mesta Košice č. 2/1991 o zakladaní, údržbe a ochrane zelene, ktoré definovalo pojem verejná zeleň, bolo v dôsledku protestu prokurátora zrušené, nemalo to vplyv na zmenu charakteru danej lokality ako verejnej zelene, a nakoľko táto verejná zeleň prešla do vlastníctva mesta podľa osobitného predpisu, boli splnené podmienky pre aplikáciu zák. č. 66/2009 Z.z. na prejednávaný prípad.

60. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku I. v súlade s ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v prevyšujúcej časti (5.841,14 € s príslušenstvom) zamietol.

61. Žalovaný podal odvolanie aj proti rozhodnutiu vo výroku, ktorým súd konanie o zaplatenie 1.502,14 € s príslušenstvom zastavil (výrok I.).

62. Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

63. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

64. Podľa § 386 písm. b/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

65. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, žalovaný nie je stranou, ktorou čiastočným zastavením konania bolo rozhodnuté v jeho neprospech, a preto nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania v tejto časti.

66. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný podal odvolanie proti rozsudku vo výroku, ktorým nebolo rozhodnuté v jeho neprospech, teda v tejto časti nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania, odvolací súd odvolanie proti rozsudku vo výroku I. podľa ust. § 386 písm. b/ CSP odmietol.

67. O nároku na náhradu trov celého konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1,2 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola po rozhodnutí odvolacieho súdu neúspešná v celom rozsahu, preto nemá nárok na náhradu trov konania (na súde prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania) voči úspešnému žalovanému, ktorému tento nárok voči neúspešnej žalobkyni vznikol v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

68. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).